

'Els jueus catalans: la història que mai no t'han explicat'

Manuel Forcano repassa a *Els jueus catalans: la història que mai no t'han explicat* (Angle Editorial) la història dels jueus a Catalunya, des de les primeres notícies fins avui. Com vivien, qui i per què els perseguia, què ens en ha quedat, què escrivien... Són algunes qüestions a les quals

aquest llibre respon amb un to divulgatiu i amè. De les comunitats jueves catalanes en van sorgir geògrafs, gramàtics, metges, poetes, filòsofs, teòlegs i cabalistes d'enorme prestigi, figures venerades encara avui arreu del món jueu però malauradament molt poc conegudes a casa nostra.

ESTILS

El budisme compromès de Thich Nhat Hanh

La compassió i la no-violència desenvolupada a la Guerra de Vietnam l'han fet un dels mestres budistes més coneguts i compromesos de l'actualitat

DÍDAC P. LAGARRIGA
BARCELONA

Entrar en l'univers de Thich Nhat Hanh és molt fàcil. Té do de gentils i de paraula, carisma i els seus 88 anys encara el fan més venerable. Si no coneguésim la seva trajectòria ni el que proposa, la imatge d'aquest monjo seria una més d'aquest món oriental i orientatitzat de savis taciturns i místics aïllats del món. Un recurs on refugiàr-nos de tants conflictes i desordres. Paraules com *revolució* o *militància* no encaixarien en aquesta figura sense temps, en especial pels tòpics que envolten aquestes mateixes paraules: sembla que sense ideologia no hi pot haver ni revolució, ni militància, ni compromís social.

Si entrar en l'univers de Thich Nhat Hanh és senzill, observar-lo, escoltar-lo i comprendre'l ja no ho és tant. O sí, ja que dependrà de la nostra disposició a obrir-nos i rebre. Podem penjar una de les seves cal·ligrafies a la porta de la nevera i continuar com si res, ja que la publicitat ja s'ha encarregat de frivoltitzar qualsevol missatge bàsic, com per exemple: "La pau comença pel teu somriure". Com a molt, recordarem el missatge quan ens irrite pel trànsit o a la finestreta ens tractin amb despit. Ara bé, què passa quan la persona que està plenament convençuda d'això ho diu en una guerra com la que va sacsejar el Vietnam durant la dècada dels 60? Què passa quan, després d'aquesta frase, en diu una altra com que l'enemic no pot ser cap ésser humà, sinó les idees i fantasies que ens envolten i que, per tant, si el comprenem el podem perdonar? La frivoli-

tat aparent de la frase fa estona que ha desaparegut. La publicitat i la seva manipulació també. Per això entrar en el que ens proposa Thich Nhat Hanh (també conegut com a Thay) és tan senzill i complex com es vulgui. Perquè la seva veu, els seus missatges i les seves explicacions van de bracet d'una pràctica real.

El compromís neutral al Vietnam

Nascut a la part central del Vietnam, als 16 anys va ingressar al monestir. Quan va esclatar la guerra entre el nord comunista i el sud capitalista Thay ja havia desenvolupat la seva proposta, que va anomenar *budisme compromès*, en què feia compatible la pràctica monàstica i meditativa amb l'activisme pels drets humans. Veia que el poble es barallava d'acord amb unes idees i unes armes que provenien de l'exterior i que només proporcionaven malestar, en lloc de buscar l'arrel budista que tots portaven a dins. Aquest activisme neutral en favor de la pau i la no-violència el va portar a fundar l'any 1966 l'Escola de Serveis Socials i d'Ajuda als Joves, basada en els principis budistes de compassió i de no-violència (amb més de 10.000 estudiants voluntaris). Un any després, promovent la seva tasca als Estats Units, Martin Luther King el va proposar com a premi Nobel de la pau. Davant la prohibició de tornar al Vietnam, finalment es va exiliar a França l'any 1972. Una dècada després es va traslladar al sud-oest francès per fundar Plum Village, que va passar de ser una granja petita per a la comunitat que el seguia a un dels monestirs budistes d'Occident més grans i actius. Actualment hi viuen uns 200 monjos i reben la visita de 8.000 persones a l'any provinents de

tot el món per aprendre tècniques de consciència plena.

Thich Nhat Hanh defineix el budisme compromès com un budisme que està present en cada moment de la nostra quotidianitat: "Mentre passeges pel supermercat, el budisme ha de ser-hi, i així sabràs què comprar i què no". Però més enllà dels anunciats fàcils que funcionen per als que vivim en les zones més benestants del planeta, la seva pràctica és transformadora: "El budisme compromès respon a qualsevol cosa que passi aquí i ara, des del canvi climàtic i la destrucció de l'ecosistema fins a la manca de comunicació, la guerra, el conflicte, el suïcidi i el trencament familiar... Hem de ser molt conscients de què passa al nostre cos, què sentim, quines emocions tenim, com és el nostre entorn".

Promotor del diàleg

Un aspecte interessant és que la seva atenció plena no hi entén de fronteres ni diferencia entre conflictes. Per això és capaç de defensar el diàleg entre religions a la mateix Nova York que dies abans ha vist caure les Torres Bessones: "El diàleg real ens fa tenir menys prejudicis i ser més tolerants i comprensius. El diàleg és fructífer si les dues parts estan veritablement obertes. Si realment creuen que existeixen elements valuosos en l'altra tradició".

Sap veure que les societats amb grans desajustos interns no sempre formen part d'escenaris bèl·lics i que l'activisme ha de ser-hi igual d'incisiu (per exemple, a França se suïciden una mitjana de 12.000 joves a l'any, i per això pren una sèrie de mesures per treballar amb educadors, joves i famílies trencades). "La comprensió és el poder que pot alliberar-

01

CONSCIÈNCIA D'ARA
Cada dijous
I la setmana que ve:
Interpretar el món des de l'esperit

Entendre's
El diàleg
entre parts
només és
possible si es
troba valuosa
l'altra tradició

nos. És la clau que pot obrir la porta de la presó del patiment. Si no practiquem la comprensió ens impedim a nosaltres mateixos la utilització de l'eina més valuosa que pot alliberar-nos del sofriment, a nosaltres i a la resta d'éssers vius. El veritable amor només és possible mitjançant la comprensió real. La comprensió és el component més important de la transformació. Si parlem entre nosaltres, si organitzem un diàleg, és perquè creiem que existeix la possibilitat de poder entendre millor l'altre. Quan entenem una altra persona també ens entenem millor a nosaltres mateixos. I quan ens entenem millor a nosaltres mateixos, també entenem millor les altres persones".

Per això entrar en l'univers de Thich Nhat Hanh és tan senzill i complex alhora. Només als Estats Units ha venut més de tres milions d'exemplars del centenar de llibres que ha escrit. Subtilment, i malgrat tot, alguna cosa pot estar canviant. —

Comença la Mostra de Cinema Espiritual

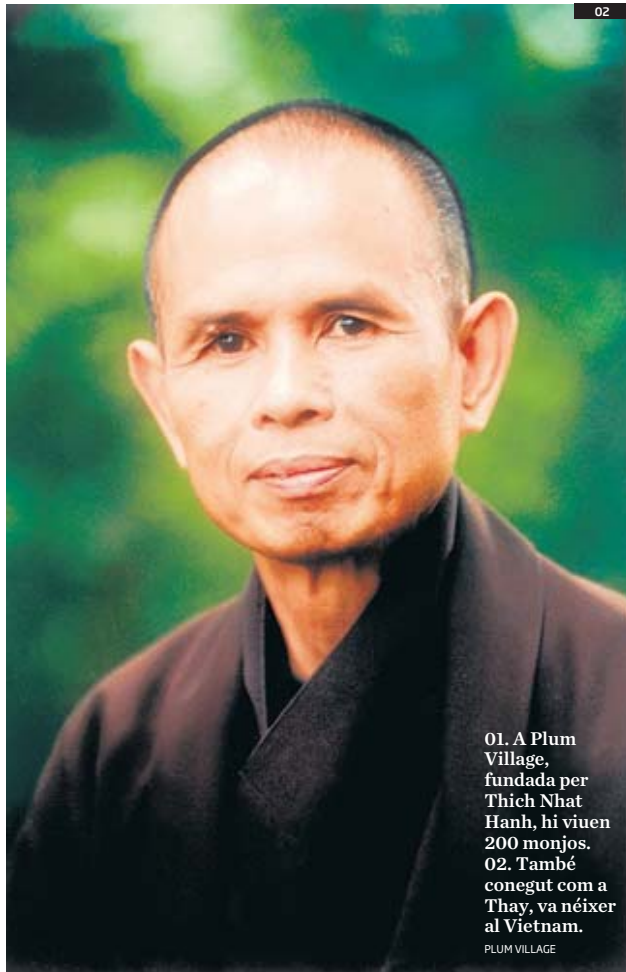
La Filmoteca de Catalunya i l'Auditori de la Facultat de Comunicació Blanquerna (Barcelona) acullen fins al 23 de novembre aquesta mostra, on es presenten dotze pel·lícules de contingut religiós i espiritual precedides de la presentació a càrrec d'especialistes. Més informació a Gencat.cat/afersreligiosos.

La cita de la setmana

"Hem de caminar sobre la faç d'aquesta terra molt a poc a poc, lents i amb molta suavitat, ja que està feta amb la pell de cada mort"

Abu al-Ala al-Marri

01. A Plum Village, fundada per Thich Nhat Hanh, hi viuen 200 monjos.
02. També conegut com a Thay, va néixer al Vietnam.

PLUM VILLAGE

La compassió horitzontal de l'ésser humà

Opinió

SÍLVIA PALAU PUJOLS
BUDISTA ZEN
AL CENTRE ZEN BARCELONA

Un dels vocables que formen la paraula *compassió és passió*, però ¿pot ser apassionant la compassió? La resposta és afirmativa si compremem què és passió per l'ésser humà, passió per l'altra persona sigui de la condició que sigui. Només amb aquesta passió es pot sentir compassió. És una compassió de tu a tu, d'igual a igual. Horitzontal i no vertical. No és la compassió del ric pel pobre, sinó de l'ésser per l'ésser.

En el budisme zen, i en el budisme en general, trobem la figura de Kannon (Avalokitesvara en sànscrit), que és anomenat "el bodhisattva de la gran compassió" i que es representa amb multitud de braços per poder abraçar infinits éssers. També dins del budisme la compassió és un dels sis paramites, sis perfeccionaments o actituds, que ens permeten creuar cap a l'altra riba, és a dir, passar del món de la confusió al de la il·luminació.

La compassió de la qual parlem aquí no pot ser fruit només

de la voluntat de ser compassius; no és una decisió que es pugui qualificar d'intel·lectual perquè per ser verdadera i horitzontal ha de néixer en el fons del cor quan està obert a l'altre. A través de la meditació i el silenci podem fer real aquesta experiència d'obertura i unitat.

Aquesta compassió és també l'altra cara de la saviesa: en realitat, són indivisibles. No pot haver-hi compassió sense saviesa com tampoc hi pot haver saviesa

Posicionament

La compassió, un estat que es pot aconseguir mitjançant la meditació i el silenci, ha de néixer des del fons del cor, quan s'està obert a l'altre

sense compassió. En la via espiritual, en el creixement personal, la compassió és el lloc on arribar, el final del camí, perquè estimar l'altre sense exigències, amb plena acceptació i empatia, es produeix quan ens estimem i acceptem a nosaltres mateixos amb les mateixes condicions. Quan podem comprendre que formem part d'un tot on es dilueix la separació entre l'un i l'altre. Aleshores podem posar-nos en el lloc de l'altre, escoltar i sentir la compassió. I viure-la amb passió. —

FA MÉS DE 25 ANYS QUE LLUITEM CONTRA EL MALBARATAMENT APROFITANT ELS EXCEDENTS ALIMENTARIS PER DISTRIBUIR-LOS ENTRE LES PERSONES DEL NOSTRE ENTORN QUE MÉS HO NECESSITEN.

COL-LABORA!
www.bancdelsaliments.org

FUNDACIÓ
BANC DELS ALIMENTS
BARCELONA